

Øverland barnehage

Årsplan 2019–2020

Vår visjon: Naturglade barn året rundt

Innholdsfortegnelse

Velkommen!	3
Øverland barnehage	4
Barnehagens pedagogiske arbeidet - verdigrunnlaget	4
Dokumentasjon og vurdering	6
Konklusjon av vurderingen 2018–2019	7
Danning	9
Omsorg og relasjoner	9
Lek og Vennskap	10
Kommunikasjon og språk	11
Barns medvirkning	12
Samarbeidsinstanser	12
Barnehagens arbeidsmåter - vår læringsprosess	13
Progresjon og utvikling tilpasset barns alder	14
Barnehagens digitale praksis	19
Barn og barndom, Demokrati, Mangfold og gjensidig respekt	20
Likestilling og likeverd	21
Bærekraftig utvikling	22
Livsmestring og helse	22
Arbeid mot mobbing	23
Overganger	24
Når barnet begynner i barnehagen - tilvenning	25
Samarbeid mellom hjem og barnehage	25
Dagsrytme	26
Lokale tradisjoner og planleggingsdager	27
Utelivskalender	28
Kompetanseplan	30
Årshjul	31

Velkommen!

Velkommen til nytt barnehageår 2019–2020!

Årsplanen er en rettesnor for det faglige arbeidet i barnehagen og er skrevet for:

- Personalet – som et arbeidsredskap
- Foreldre – som informasjon om/medvirkning i vårt arbeid
- Kommunen – som et tilsynsredskap
- Eier og andre samarbeidsinstanser – som informasjon

Årsplanen er utarbeidet i fellesskap mellom personalet, foreldrene og barna.

Vi i Øverland barnehage håper årsplanen vil være et nyttig, informativt verktøy om arbeidet som utføres i barnehagen.

Vennlig hilsen
Ingvild Sumstad Fossnes
Styrer

Øverland barnehage
Gamle Ringeriksvei 125
1356 Bekkestua

Telefon: 67 12 18 57
E-post: post@overlandbarnehage.no
Web: www.overlandbarnehage.no

Øverland barnehage

Øverland barnehage A/S er en privateid barnehage som holder til på den «gamle husmannsplassen» til Øverland gård. Vi ligger ved inngangen til Bærumsmarka. Barnehagen vektlegger natur og friluftsliv, og driver et aktivt uteliv i nærområdet. Naturlekeplassen som omringer barnehagen har egen hinderløype som store og små har glede av.

I år har vi 50 barn i alderen 0–5 år som er fordelt over to etasjer; Barnestuen og Loftet.

Barnestuen

Vi har barn i alderen 1–2 år
Ekorn og Harer: 1-2 åringer

Barnestuen er bemannet med to pedagogisk ledere og fire assistenter

Loftet

Vi har barn i alderen 3– 5 år.
Rever: 3 åringer
Gauper: 4 åringer
Bjørner: 5 åringer

Loftet er bemannet med tre pedagogisk leder og fire assistenter

Barnehagens pedagogiske arbeidet

Det pedagogiske arbeidet bygger på:

- Lov om barnehager
- Rammeplan for barnehagens innhold og oppgaver
- Statlige og kommunale føringer
- Øverland barnehages vedtekter/visjon
- Personalets, foreldrenes og barnas vurdering

Barnehagens verdigrunnlag

Barnehagens samfunnsmandat er å ivareta barnas behov for omsorg og lek, og fremme læring og dannelse som grunnlag for allsidig utvikling i samarbeid og forståelse med barnas hjem. Barnehagen skal bygge på grunnleggende verdier i kristen og humanistisk arv og tradisjon, slik som respekt for menneskeverdet og naturen, på åndsfrihet, nestekjærlighet, tilgivelse, likeverd og solidaritet, verdier som kommer til uttrykk i ulike religioner og livssyn og som er forankret i menneskerettighetene. (Barnehageloven § 1 Formål, 1 ledd)

Øverland barnehages visjon

«Naturglade barn året rundt»

Øverland barnehage har fokus på:

- Å være løsningsorienterte
- Å gjøre hverandre gode gjennom teamarbeid
- Å ønske, tenke og ville det beste om og for hverandre

Bærumsbarnehagen

Barnehagemeldingen 2015-2025 skal bidra til at det blir et likeverdige og enhetlig barnehagetilbud i alle Bærums barnehager, for alle barn og foreldre.

Tidlig innsats, mestringsperspektivet og samarbeid og samhandling skal vektlegges i Bærumsbarnehagen. Barnehagen skal sees på som første trinn i utdanningsløpet, og lek, språk og god helse er spesielle faglige satsningsområder.

Det utarbeides kvalitetsplaner for arbeidet i barnehagene. I den første tre-årsperioden, 2018-2021, skal kvalitetsutviklingen i det pedagogiske arbeidet foregå hovedsaklig innenfor områdene:

- Språk
- Kosthold og fysisk aktivitet
- Psykisk helse
- Digital kompetanse
- Foreldresamarbeid

Bærumsbarnehagene

Dokumentasjon og vurdering

Systematisk dokumentasjon og vurderingsarbeid legger grunnlaget for barnehagen som lærende organisasjon. Hensikten er at vi i Øverland barnehage skal:

- Synliggjøre og systematisere vår kompetanse og praksis
- Å sette ord på og reflektere over våre handlinger, tanker og holdninger
- Å gi informasjon om barnehagens innhold og læringsprosesser
- Å invitere foreldrene, barna og personalet aktivt til medvirkning

Vurderingen av barnehageåret er basert på foreldre, barn og personalets medvirkning.

Foreldrenes vurdering

- Brukerundersøkelse hvert år, enten internt i barnehagen eller i regi av Utdanningsdirektoratet
- Praktiseringen av barnehagens verdigrunnlag drøftes i samarbeidsutvalget og på vårens foreldremøte
- I foreldresamtaler vurderer vi det enkelte barns trivsel og utvikling

Barnas vurdering

- Trivselssamtaler med 4 og 5 åringer høst og vår med fokus på lek, vennskap og trivsel
- Samtalegrupper hvor barna kan dele sine erfaringer og synspunkter

Personalets vurdering

- Vurdere og dokumentere barnehagens arbeid med temaet Livsmestring og helse "Grønne tanker glade barn", "Trygg før 3" og "Kroppen min eier jeg" metodiske verktøy som handler om å styrke barns psykiske og fysiske helse.
- Vurdere og dokumentere årets tema som er "natur og fysisk aktivitet i en bærekraftig fremtid knyttet til grønnsakshagen, kildesortering, miljøbevissthet hos barn og voksne, samt erfaringer og kunnskap om naturen.
- Vurdere og dokumentere barnehagens bruk av digitale verktøy og personalets digitale kompetanse

Vi dokumenterer barnehagens innhold gjennom:

- Skriftlige planer som ukeplaner, blogg, periodeplaner og årsplan med evaluering
- Digitale verktøy
- Barnas permer
- Utstillinger av barns kreativitet
- Barns trivsel og utvikling
- Foreldrearrangement med underholdning av barna
- Egen plan for dokumentasjon og vurdering
- Kompetanseplan for personalet

Konklusjon av vurderingen 2018– 2019

Foreldrevurdering

I år har vi hatt fokus på livsmestring og helse, kosthold og fysisk aktivitet og bærekraftig utvikling. I dette arbeidet har fokuset vært på erfaringer og opplevelser barn gjør i relasjon med hvernadre, i naturen og gjennom grønnsakhagen som en del av vår matkultur, matglede og begynnende forståelse for en bærekraftig utvikling, i tråd med Bærum Kommunes handlingsplan for 2015-2025.

Foreldrene har fått uttale seg gjennom en nasjonal foreldreundersøkelse i regi av utdanningsdirektoratet, om hvordan de synes vi jobber med blant annet barns trivsel, ute- og innemiljø, relasjon mellom barn og voksne, barnets utvikling, medvirkning, henting og levering, tilvenning og skolestart og hvor tilfredse de er med barnehagetilbudet i Øverland. Resultatet av foreldreundersøkelsen for 2018 (se hjemmeside), ble en gjennomsnittscore på 4,9 (5,0 best).

Barnehagen skal ha en praksis som er forebyggende og helsefremmende både fysisk, psykisk og sosialt for alle barn. Gjennom praksis som sikrer at alle barn i barnehage skal få likeverdige muligheter til å delta i fellskap med jevnaldrende samarbeider vi tett med foreldrene. I dialog med foreldrene, i det daglige og i samtaler har vi tilrettelagt underveis for barns trivsel og glede for å sikre forutsigbare rammer, trygghet, omsorg, relasjoner og gode hverdagsrutiner.

I samarbeidsutvalget kom vi frem til at vårens foreldremøte skulle være et møte basert på gjensidig dialog. Sammen reflekterte og drøftet foreldrene og personalet knyttet til de ulike aldersgruppene. Tema var ” Hvordan kan vi sammen bygge gode og trygge relasjoner mellom barna?”

I samtalen gjorde vi oss refleksjoner rundt hvordan vi voksne kan støtte oppom barns vennskap i ulike relasjoner, skape et inkluderende miljø og inkluderende invitasjoner, gi rom for, anerkjenne og ordsette barns følelser, hvordan lære barn å takle motstand, gi barna handlingsalternativer og grensesetting.

Personalets vurdering

I tråd med Barnehagemeldingen for kommunen og Rammeplan for barnehager skal vi ha;

Livsmestring og helse som satsningsområde. Øverland barnehage skal jobbe for en praksis som er forebyggende og helsefremmede. Barns psykiske og fysiske helse skal styrkes. Vi skal jobbe systematisk med kvaliteten på relasjonene mellom barn-voksen og barn-barn i hverdagsituasjoner, i aktiviteter og lek gjennom ulike prosjekter som ”Trygg før 3 ” og verktøy som ”Grønne tanker glade barn ” psykologisk førstehjelp og ”Kroppen min eier jeg”.

Natur og fysisk aktivitet i en bærekraftig fremtid. Øverland barnehage driver et aktivt uteliv med mye fysisk aktivitet i skog og mark. ”Naturglade barn året rundt”. Vi ønsker å så et frø av miljøbevissthet ved å gi barna naturopplevelser der vi blir kjent med naturens mangfold. Vi ønsker å bidra til at barna opplever tilhørighet til naturen og blir glad i den. Som barnehage har vi en viktig oppgave å fremme verdier og holdninger og praksis for et mer bærekraftig samfunn for å ta vare på jorden slik vi kjenner den i dag. På høsten starter vi opp med en ”Grønn uke” som er storskuddet på vår miljøsatsning. Vi har har en grønnsakhage på Øverland gård hvor barna får være med på hele prosessen fra jord til bord. Her skal de få lære om ulike typer grønnsaker. De får smake noe nytt og får et forhold til maten, hvordan den ser ut, og hvor den kommer fra, slik kan de få en begynnende forståelse for en bærekraftig fremtid, matkultur og matglede.

Digital kompetanse. I Øverland barnehage har vi valgt å fokusere på bruk av digitale verktøy i en pedagogisk og naturfaglig sammenheng. Ved bruk av digitale verktøy tar vi utgangspunkt i barnas nysgjerrighet på en utforskende måte og i kreative prosesser i barnehagen. Personalet skal utøve digital dømmekraft når det gjelder informasjonssøk, ha et bevisst forhold til opphavsrett og kildekritikk og ivareta barn personvern. (kunnskapsdepartementet, 2017 s.45)

Barnas vurdering

Barn i barnehagen har rett til å gi uttrykk for sitt syn på det daglige livet i barnehagen. Som en del av arbeidet med å sikre kvalitet og videreutvikling i Øverland er det viktig å lytte til barns erfaringer og opplevelser med å gå i barnehagen. Medvirkning handler om å bli spurt, lyttet til og å ha påvirkningskraft.

Vi har hatt trivselssamtaler med 4- og 5- åringene (20 barn) med fokus på lek, vennskap og trivsel. Vi har laget vår egen samtaleguide med åpne spørsmål for å få tak i barns synspunkter og opplevelser om deres egen hverdag i barnehagen. Verktøyet gjennomføres som en samtale. Hensikten med intervjusamtalen er å få mer systematisk kunnskap om hvordan barna har det i barnehagen, som et supplement til daglige samtaler og observasjoner.

Konklusjonen etter disse samtalene er at vi fortsetter det viktige arbeidet med å fokusere på forebyggende tiltak mot ekskludering, vennskap og grupperelasjoner. Barnehagenes bevisste og kontinuerlige arbeid med verdier som likestilling, likeverd, vennskap, toleranse og mangfold, inkludering og deltakelse er avgjørende for å nå målet om et barnehage tilbud av høy kvalitet for alle barn. Vi er opptatt av at de voksne er sensitive for hvilke signaler barna gir, er gode rollemodeller og tilstedet i leken. Ved at de inspirerer med nye leketemaer og uteaktiviteter slik at barna får felles preferanser, ny kreativitet og fantasi.

Når det gjelder de minste barna ser vi at faste rammer rundt de faste aktivitetene i barnehagen gjør at barna er trygge på situasjonen, og de kjenner mønsteret i det som skjer. Vi er opptatt av å se alle barna, og å ta fatt på nye utfordringer når de er klare for det. Personalet har fått god kunnskap om små barn, deres kroppslige væremåte og viktigheten av tilknytningsrelasjoner. Vi har derfor tilrettelagt dagen på basis av denne kunnskapen. Vi har også fokus på språk og språkmiljøet.

Danning

Barns danning er en livslang prosess. Det handler om å utvikle evnen til å reflektere over egne handlinger og væremåter, samt se seg selv som et verdifullt medlem av et større fellesskap. «Danning skjer i samspill med andre og er en forutsetning for meningsdanning, kritikk og demokrati» (Rammeplanen for barnehager)

Danning rommer blant annet utvikling, lek, læring, omsorg, oppdragelse og sosialisering. Barnehagens oppgave er å gi nærhet og omsorg, og å anerkjenne barnet som likeverdig partner ved å lytte og ha vilje til innlevelse og samspill. Danning skal forankres i verdiene i formålsbestemmelsen.

Vi i Øverland barnehage er opptatt av å anerkjenne barndommens egenverdi og bevare barnehagens tradisjoner og egenart. Dette blir beskrevet nærmere under avsnittet omsorg og relasjoner, lek, barns medvirkning, barnesyn og læringssyn. Her kommer vårt pedagogiske grunnsyn til uttrykk som er forankret i barnehagens verdigrunnlag.

Omsorg og relasjoner

Vi i Øverland barnehage har fokus på å skape trygge og positive relasjoner mellom barn og voksne. For å se hvert enkelt barn og dets behov, er det viktig at vi som voksne er aktivt tilstede, og gir nærhet og varme i møte med hvert enkelt barn. Vi skal være tydelige, forutsigbare og gi barna troen på seg selv og andre.

Å respektere forskjellighet er en del av barnehagens verdigrunnlag. Hvert enkelt barn skal merke at vi bryr oss og har lyst til å bli kjent/venn (gjennom samtaler, humor og nærhet). Vi setter i gang samtaler som gjør barna spennende for hverandre og vi sørger for at alle har noen å være sammen med.

Rutiner gjør hverdagen til barna forutsigbar og trygg. De opplever gjenkjennelse og bekreftelse. I samlingsstund og på turer får barna felles preferanser som er viktig for samspill og lek. Omsorg handler om å dekke barnas fysiske behov samtidig som man skal gjøre barna mer selvstendige etter hvert som de blir eldre. De skal få gode mestringsopplevelser som for eksempel ved å finne frem klær og gå på toalettet selv.

Barn har mye omsorg for hverandre. De hjelper hverandre i garderoben og sier fra når noen har slått seg og trenger hjelp. Vi som voksne må rose og oppmuntre til positivt samspill i hverdagen og i rolleleken.

Om barn faller utenfor, er det vår oppgave å støtte og hjelpe (foreslå løsninger, stille spørsmål som får barna til å finne egne løsninger eller være med barna inn i leken). Nære venner og gode relasjoner til barn og voksne, er grunnleggende for barns trivsel, læring og utvikling av sosial kompetanse.

Lek og Vennskap

I våre trygge og samtidig utfordrende omgivelser, har leken en fremtredende plass. Barna får oppleve å leke for lekens egen skyld, men også som et grunnlag for læring og utvikling. Barna har en eller flere å leke med, og de bruker barnehagen og turplassene våre som lekeområder. De får selv være med på å bestemme leker og aktiviteter. Vi inspirerer også lekens innhold, slik at barna kan få et felles leketema og en felles preferanse. Utelek og uteaktiviteter er en viktig del av barnekulturen som må tas vare på, og som vi i Øverland inspirerer særskilt til. Lek og vennskap er forutsetninger for god læring og opplevelser av glede og mestring. For å sikre kvaliteten på barnas samspill og lek, er personalet tilstede ved å støtte, inspirere og oppmuntre. Vi observerer derfor jevnlig barns trivsel, vennskap og lek. Vi ser på rammene rundt og på hva som gjør akkurat denne leken god.

Kommunikasjon og Språk

Små barn kommuniserer med hverandre; også de som ennå ikke har ord. Personalet er oppmerksomme på og åpne for slik kommunikasjon med hvert enkelt barn. I alle hverdagsaktiviteter som; måltid, av/påkledning, lek i skogen og på tur bruker vi bevisst språket ved å benytte og setter ord på det som skjer. Det er språkstimulerende og viktig i samspillet mellom barn og voksne. Barna utvikler også språket seg i mellom gjennom lek og i hverdagssituasjoner. I samlingsstund bruker vi bevegelsesanger, sang- og eventyrposere, dramatisering, billedbøker og etter hvert som de blir eldre; fortsettelsesbøker. Vi lærer barna rim og regler. Lottospill, Kims lek og mer avanserte brettspill blir brukt for å utvide ordforrådet. Vi tilrettelegger for rollelek og samtaler med barna om det de er opptatt av. Språk er viktig for å forstå lekekoder (hvordan komme inn i lek med andre barn på en god måte). Bilder blir brukt aktivt til gjenkalling da det er svært stimulerende for barna å samtale om hva man har opplevd. Gjentakelse er læring! De eldste barna har IKT.

I møte med flerspråklige barn jobber vi også som beskrevet over, samtidig som vi bevisst bruker bilder av hverdagssituasjoner for å forberede barna på hva som skal skje. Foreldre av flerspråklige barn blir oppfordret til å bruke sitt eget morsmål sammen med barna. For å lære et nytt språk, er det svært viktig med et godt morsmål i bunn. Vi bruker tolk ved behov på foreldremøter og i samtaler og etterspør barnets språkhistorie.

Barnehagen har en språkansvarlig som har kompetanse innen for barns språkutvikling, flerspråklige barns språkutvikling, kartlegging og tiltak. Vi har i tillegg mye språkmateriell og verktøy som vi har samlet. Vi har forskjellige bøker, oppslagsverk, spill, språkleker og Snakkepakken (språkstimulerende verktøy), som vi bruker til dialogisk lesing, begrepsinnlæring, samlingsstund og språkgrupper. Alle barn blir observert i forhold til språklig utvikling og vi kartlegger språkmiljøet. Barn som har en dårlig uttale, språkforståelse eller lignende, vil vi kartlegge for å kunne tilrettelegge og gi et godt tilbud til det enkelte barnet. Vi bruker da forskjellige språkkartleggingsverktøy (eksempel TRAS). Ved behov samarbeider vi med helsestasjon (språk 4), PPT og Haug skole og ressurscenter.

Barns medvirkning

I Øverland barnehage jobber vi for å få en medvirkningspraksis integrert i alle voksne og barn. (Barnehageloven § 3 Barns rett til medvirkning).

- Vi setter barnet i sentrum og er i dialog med barna, slik at barna føler seg betydningsfulle og viktige
- Vi ser på barnet som likeverdig. «Barnet som aktivt, skapende, søkende og lærende aktør»
- Vi tolker barnas kroppsspråk, mimikk og er observante på deres handlinger og estetiske uttrykk
- Vi ser at det finnes ulike perspektiver og ulike forståelseshorisonter
- Vi lytter til barns opplevelser og tanker, og etterspør deres meninger i det daglige arbeidet

Noen eksempler på vår medvirkningspraksis i arbeidet med barna:

- Barna er med på å bestemme ut i fra sine forutsetninger hvilke aktiviteter/leker de vil være med på, og hvem de vil leke med innenfor de valgmulighetene som barnehagens rammer til en hver tid gir
- Tur – Vi tar barna med i prosessen, i forberedelsen, gjennomføringen og gjenkallingen. Vi utforsker aktivt sammen.

Samarbeidsinstanser

Barnehagen samarbeider med:

- Bærum kommune
- Pedagogisk psykologisk tjeneste (PPT)
- Psykolog, fysioterapeut, logoped
- Helsestasjoner
- Haug skole og ressurscenter
- Barnevernstjenesten
- Barne- og ungdomspsykiatrisk poliklinikk (BUP)
- Tidlig innsatsteam
- Andre barnehager
- Skoler
- Utdanningsinstitusjoner
- Sæteren gård

Barnehagens arbeidsmåter

Vi har valgt å bruke naturen som arena i vårt arbeid med barn. Der kan alle delta ut fra sine egne forutsetninger, og de kan kjenne gleden ved å fungere i samspill med omgivelsene. Barna kan øve seg og gjenta ulike aktiviteter hundrevis av ganger uten at det oppleves som trening. I skogen blir opplevelsen satt i sentrum, og barn og voksne kan fungere som likeverdige partnere i samspillet. Vi utforsker aktivt sammen. Med det mener vi å se i samme retning som barnet og gi anledning til undring og tenkning, samtaler og fortellinger.

De erfaringene barna gjør ute i skogen, er overførbare til andre situasjoner. Slike opplevelser har større læringseffekt enn teoretisk lærdom. Vi mener at barn lærer ved å være aktive og i samspill med andre. «Barnet som aktivt, skapende, søkende og lærende aktør».

Vi gir barna anledning til å ta sansene i bruk slik at de får konkrete erfaringer. Vår arbeidsmåte gir rom for faglige aktiviteter, spontan utfoldelse og lek, nysgjerrig søken, fantasi, opplevelser og sosialt samvær.

Vår læringsprosess

Forberedelse sammen med barna: Vi forbereder oss til det som skal skje.

Gjennomføring: Vi utforsker, er fysisk aktive, får opplevelser og førstehåndserfaringer.

Gjenkalling: Vi repeterer og gjennomarbeider det vi har sett, opplevd og utført gjennom samtaler og ulike ute- eller inneaktiviteter.

Vi implementerer fagområdene i våre temaopplegg og turer.

Skjemaet illustrerer sammenhengen mellom fagområdene og vår visjon;
«Naturglade barn året rundt».

«I snøen er det lett å lage spor. Spor har ulike former og størrelser og spor fra dyr kan fortelle oss noe om hva som har skjedd. Hvem har bæsjet? Er det forskjell på bæsje fra ulike dyr, i størrelse, form og konsistens?»

Progresjon og utvikling tilpasset barns alder

Visjon: Naturlade barn året rundt.

Metode: Lek og læring i sosialt samspill og gjennom rammeplanens 7 fagområder.

Grupper Fagområder	Ekorn og Harebarna (1–2 åringer)	Revebarna (3–4 åringer)	Gaupebarna (4–5 åringer)	Bjørnebarna (5–6 åringer)
Kommunikasjon språk og tekst	Små barns språk er bevegelse «Her og nå» – erfaringer, og gjentakelser Konkreter og visuelle stimuli (bilder, tegninger og naturmaterialer) Uforsker naturen Voksne ordsetter det barn er opptatt av og undrer seg over Tar i bruk alle sanser Små barns vis er å lukte, smake og berøre Vi bruker språket bevisst i alle hverdagssituasjoner.	Blir forbredt på hva som skal skje gjennom samtaler og bilder Samtaler om hva vi ser, hører, lukter, smaker og gjør Barna får konkret vite hva noe heter, hva det er og hva det brukes til Leker med ord, utvikler den metaspråklige bevisstheten Sanger, rim og regler Vi formidler bøker og fortellinger gjennom dramatisering Vi bruker språket bevisst i alle hverdagssituasjoner.	Deltar i planleggingen (samtaler, bilder og kart) Sanger, rim og regler Formidler bøker og fortellinger gjennom dramatisering Rollelek viktig arena for et representerende språk Formingsaktiviteter eller bilder til gjenfortelling av ulike felles opplevelser Vi bruker språket bevisst i alle hverdagssituasjoner.	Deltar i planleggingen (samtaler, bilder og kart) Øver på å ta imot fellesbeskjeder Arbeider med symboler som tall bokstaver og ordbilder Språktulleleker, rim og vitsefortelling (språkstimulering og god intellektuell utvikling) Deltar aktivt i tekstsapning; både muntlig og skriftlig Vi bruker språket bevisst i alle hverdagssituasjoner.

Grupper Fagområder	Ekorn og Harebarna (1–2 åringer)	Revebarna (3–4 åringer)	Gaupebarna (4–5 åringer)	Bjørnebarna (5– 6 åringer)
Kropp, bevegelse, mat og helse 	Rom for utpreget kroppslig lek (opp og ned, hit og dit, fram og tilbake) Hinderløypa i barnehagen Bevege seg på ulike underlag Bevegelsessanger	Grovmotoriske ferdigheter i ulendt terreng (klatre, krype, hoppe, balansere, åle og rulle) Hinderløypa i barnhagen Bevegelsessanger og enkle regelleker Introdusere skileik 	Tur i ulendt terreng Hinderløypa i barnehagen (klatre, krype, hoppe og balansere) Kroppen eget tema Regelleker, bevegelsessanger og ringdanser Tau og spikking Ski både i barnehagen og på tur	Utholdenhet -leirplasser lenger unna (Sæteren gård) Hinderløypa på Sæteren blir aktivt brukt Spikking, lek med ball, hoppetau, regelleker Sunn mat på tur Ski/skileik både i barnehagen og til tur
Kunst, kultur og kreativitet 	Lek med naturmaterialer som gir gutter og jenter like muligheter Forme i sand og snø Sang, dans, musikk og bevegelsesleker Prosessen en viktig del av formingsaktivitetene Kulturformidling i barnehagen eller ute (bondegård og/ eller teater)	Blikk for detaljene i naturen ved å undre oss sammen Lek med naturmaterialer som gir gutter og jenter like muligheter Dramatisering av eventyr, bøker og historier Faste biblioteksturer Musikk, sang og dans Kulturformidling i barnehagen eller ute (bondegård og/ eller teater)	Naturmaterialer i lek og skapende aktiviteter (gutter og jenter like muligheter) Maling og tegning for å uttrykke seg estetisk Rollelek og dramatisering av eventyr og fortellinger Faste biblioteksturer Kor hver uke (fremføres på foreldrearr.) Musikk, sang og dans Kulturformidling i barnehagen eller ute (museum og teater)	Naturmaterialer i lek og skapende aktiviteter (gutter og jenter like muligheter) Leire, spikking og Land art Rollelek, regelleker, sangleker og dramatisering Faste biblioteksturer Kor hver uke (fremføres på foreldrearr.) Kulturformidling i barnehagen eller ute (museum og teater)

Grupper Fagområder	Ekorn og Harebarna (1–2 åringer)	Revebarna (3–4 åringer)	Gaupebarna (4–5 åringer)	Bjørnebarna (5–6 åringer)
Natur, miljø og teknologi	Ute i all slags vær, bli kjent med /glad i klima og årstider Trygge på barnehagens område og utforske det helt nære To forskningsuker med eksperimentell lek (vann, snø og is) Kjennskap til skogens dyr Årets temaer alltid relatert til naturen (se periodeplaner)	Ute i all slags vær, bli kjent med/glad i klima og årstider Lære om skogens dyr Finne svar på barnas spørsmål (fagbøker og internett) Rydding/dugnad i barnehagen og på tur (ta vare på omgivelsene) Egen økologisk grønnsakshage der vi sår og høster (fokus på bærekraftig utvikling,) Forskning med eksperimentell lek (vann, snø, is, luft og lyd) Årets temaer alltid relatert til naturen (se periodeplaner)	Erfaring med ulike typer topografi; bekk, skog og myr Videreformidle kunnskap om naturen og finne svar på barnas spørsmål (insektssamlere, fagbøker og internett) Rydding/dugnad i barnehagen og på tur (ta vare på sine omgivelser) Egen økologisk grønnsakshage der vi sår og høster (fokus på bærekraftig utvikling) Forskning med eksperimentell lek (vann, snø, is, luft og lyd) Årets temaer alltid relatert til naturen (se periodeplaner)	Erfaring med ulike typer topografi; bekk, skog og myr Iakta og undre oss sammen Lære om ulike dyr, fisker, fugler, insekter og planter (insektssamlere, fagbøker og internett) Økosystemet Lære om matvekster Lage måltider av egenproduserte grønnsaker Verdensrommet Forskning med eksperimentell lek med vann, snø, is, luft og lyd Årets temaer alltid relatert til naturen (se periodeplaner)

«Petter, hvorfor spiller orrhanene? De kriger om jentene, Jens.
Men hvorfor kriger de om jentene? De kunne jo ta en hver!»

Grupper Fagområder	Ekorn og Harebarna (1–2 åringer)	Revebarna (3–4 åringer)	Gaupebarna (4–5 åringer)	Bjørnebarna (5–6 åringer)
Etikk, religion og filosofi 	Undring gjennom sanser Begynnende respekt for det som lever Empati Hjelpe barna i konfliktsituasjoner (begynnende forståelse til å finne konstruktive løsninger) Kjennskap til kristne/ humanistiske høytider og tradisjoner	Respekt for det som lever Undring gjennom sanser Hjelpe barna i konfliktsituasjoner, finne konstruktive løsninger sammen Kjennskap til kristne/ humanistiske høytider og tradisjoner, samt religioner og livssyn som er representert i barnegruppen	Ta vare på omgivelsene våre Erfare at grunnleggende spørsmål er vesentlige Ro til undring og tenkning om liv og død i naturen Kjennskap til kristne/ humanistiske høytider og tradisjoner, samt religioner og livssyn som er representert i barnegruppen	Ta vare på omgivelsene våre. Forståelse og toleranse for forskjellige kulturer Kjennskap til kristne/ humanistiske høytider og tradisjoner, samt religioner og livssyn som er representert i barnegruppen
Nærmiljø og samfunn	Korte turer og utforske det helt nære Gruppetilhørighet gjennom felles opplevelser med faste voksne i fast gruppe 	Faste leirplasser Felles opplevelser i gruppen med faste voksne Trafikkopplæring- se rutiner på hjemmesiden Oppleve dyra på gården 	Kjennskap til stedsnavn og kjenne igjen steder i nærområdet Felles opplevelser og å lære å ta gruppehensyn Videreføre trafikkopplæringse rutiner på hjemmesiden 	Bli kjent i et utvidet nærområde, kunne veien til navngitte områder eller bygninger Besøke skolen Lære å akseptere ulikheter i gruppa og å prioritere samhold Trafikkopplæring Overnattingsturer til Sæteren gård og orrhaneleik v/Brunkollen

Grupper Fagområder	Ekorn og Harebarna (1–2 åringer)	Revebarna (3–4 åringer)	Gaupebarna (4–5 åringer)	Bjørnebarna (5– 6 åringer)
Antall, rom og form	Utvikle sin romforståelse gjennom bevegelser (oppå, under, foran, bak, i, ved siden av)	Lek med geometriske former, utforske hvordan figurer kan settes sammen og deles opp	Ulikheter og likheter i naturen	Ulikheter, likheter, størrelser og antall
	Utforske aktivt sammen	Sporleting	Sammenligning	Bruke språket som redskap for logisk tenkning
	Sortering av leker	Klassifisering av skogens dyr	Lek og begrepslæring med geometriske former, utforske hvordan figurer kan settes sammen og deles opp	Sammenligning
			Sporleting	Sporleting
			Telling	Mønster (blader, blomster dyr og fugler)
				Klassifisering av flora og fauna i skog, vann, sjø, og grønnsakshage

«Ikke alle salamandere er like.
Har de lik farge, mønster eller størrelse? Er alle symmetriske?
Hva skal egentlig til for å være en salamander og ikke en firfisle?
Hva er en amfibie?»

Barnehagens digitale praksis

I Øverland barnehage har vi valgt å fokusere på bruk av digitale verktøy i en pedagogisk og naturfaglig sammenheng. Gjennom bruk av digitale verktøy kan barna se et frø spire og bli til en grønnsak eller blomst. Barn kan se egg klekkes til små fugleunger. Barna kan forske på noe i naturen ved å ta bilder, film, tegne og skrive om prosessen og se hva resultatet blir tilsatt. Ulike digitale verktøy gir barna muligheter til å studere det nære og konkrete som lever eller vokser i naturen rundt oss. Barna kan få en større forståelse av hva som skjer i naturen og hvordan alt henger sammen feks: ved å ta bilder gjennom året av et tre. Hva skjer med treet gjennom årstidene? Hva skjer fra frø til grønnsak til mat på bordet? Ved hjelp av fotoapparat kan barna være med på å dokumentere og konkretisere årstidsvariasjoner og endringer i naturen.

Barna kan ta bilder selv, slik at barnas perspektiv presenteres og deres synsvinkel dokumenteres. Bildene kan brukes i digitale fortellinger. Barna kan også lære seg å finne ut av hva ting er ved artsbestemmelser gjennom ulike apper som: Kvitere (fuglearter /lyder), treslag, flora, steiner m.m.

Ved bruk av digitale verktøy tar vi utgangspunkt i barns nysgjerrighet på en utforskende måte og i kreative posesser i barnehagen.

Barna har tilgang til ulike digitale verktøy og apper som IMovie, Movie maker, Book creator. Tegnebrett, iStopMotion, Toontastic Jr. m.m., samt fotoapparat, nettbrett, datamaskin og printer.

Personalet skal utøve digital dømmekraft når det gjelder informasjonssøk, ha et bevisst forhold til opphavsrett og kildekritikk og ivareta barns personvern. (kunnskapsdepartementet, 2017 s. 45)

Barn og barndom

I Øverland barnehage er vi opptatt av å verne om, og å anerkjenne og ivareta barndommens egenverdi. Barnets beste skal være et grunnleggende hensyn. I samfunnet opplever vi et press på barndommen med høyt fokus på prestasjon. Vi i Øverland ønsker å være en motvekt mot til dette ved å anerkjenne barns væremåte som er LEK. Barn leker og i Øverland inspirer vi særskilt til dette i naturlige omgivelser i Bærumsmarka. Lek og vennskap er forutsetninger for tivsel og opplevelse av glede og mestring. Vi er opptatt av barns lek gjennom natur og friluftsliv. Forskning viser at barn lærer gjennom å være sansemotoriske og være mye ute i naturen og fysisk aktive, samt styrker det barns fysiske og psykiske helse.

Demokrati

Vi jobber for at alle barn skal oppleve et inkluderende fellesskap gjennom felles opplevelser, aktiviteter, lek og turer i skog og mark. I skogen får barna delta aktivt og være medvirkende. Barna får anledning til å ytre seg, bli hørt og delta aktivt. Barns rett til deltagelse realiseres i samspill med voksne der relasjonene er bygget på likeverd og respekt. Vi skal ha en praksis der barna skal ha ytringsfrihet og ha respekt for barnas mange ytringsformer. Vi etterspør også barns meninger i samtaler der de kan få gi uttrykk for sine synspunkter og opplevelser. I leken får barna øve seg aktivt på å praktisere demokrati. De inngår krompomisser, men evner også å gi motstand og er selvhevdende. Leken kan være barns frirom fra voksnestyrte aktiviteter. Det er viktig at vi voksne respekterer barnas lekende uttrykksform, for ikke stoppe barns rett til å ytre seg. I barnehagen har vi mange rammer og regler der barna lærer å tilsutte seg fellesskapet feks. under måltidet, i regelleker, samlingstund og ryddetid.

Mangfold og gjensidig respekt

Vi ønsker å gi barna innblikk i at det fins mange ulike måter å leve på, tenke på eller handle på ved å fremme det i gruppen. Å fremme mangfold og gjensidig respekt handler om å gi barna kunnskap om og innsikt i ulike kulturer, levested, ulike familiekonsultasjoner, religioner og meninger. Å fremme enkeltbarn i gruppen, eller ha bøker tilgjengelig som synliggjør forskjellighet kan gi barna innsikt i forskjellige måter å leve på. Kunnskap og erfaringer om mangfold bidrar til at det blir en naturlig del av våre liv. Vi voksne er rollemodeller. Vi må vise at vi verdsetter, fremmer mangfold og viser gjensidig respekt for hverandre i vårt språk og væremåte.

Likestilling og likeverd i Øverland barnehage

Vi ønsker at barna skal oppleve at de kan bli hva de vil, og gjøre hva de vil uavhengig av kjønn når de er her hos oss, og etter at de har sluttet i barnehagen.

Problemstilling

Er vi voksne både personal og foreldrene med på å opprettholde tradisjonelle forventninger til gutter og jenter? Eller bidrar vi til at barna har like muligheter, valg og opplevelser?

Mål

Vi skal gi barna like muligheter, valg og opplevelser

Utføres av: Aktive og tydelige voksenpersoner i barnehagen hvor vi samarbeider med foreldrene som kvalitetsikrer at barna får like muligheter, valg og opplevelser ved å:

Å **reflektere sammen** og stille oss selv spørsmål som: Hvilken kompetanse gir jeg barna i denne aktiviteten/ leken? Hvem av barna gir jeg kompetansen til? Er valgene reelle?

Å **øke vår bevissthet** gjennom kunnskap og utprøving, gjør at vi blir mer observante på egne holdninger. Vi reflekterer og stiller oftere spørsmål på utsagn/holdninger/verdier enn hva vi ville gjort tidligere.

Kvalitetsikre gjennom:

Å bruke video som observasjonsmetode som tydeliggjør vår praksis.

Å registrer hvem som deltar på de ulike aktivitetene eks: baking, spill, lesing, forming og fysisk aktivitet, for å sikre at alle for delta. Vi registrer hva de leker med, for å gi varierte lekemuligheter.

Tilrettelegge det fysiske miljøet

Vi endrer på det fysiske miljøet på avdelingen underveis. Hva er tilgjengelig? Hva tilbyr vi? Hvor i rommet? Konstruksjonslek? Utkledningstøy? Hvordan ser dokkene ut?

Vi låner eller kjøper inn bøker som går på tvers av hetro– normalisering og yrkesvalg på tvers av kjønn og utseende. For å gi barna innblikk i andre familiestrukturer enn «våre» barn lever i. Ved å velge litteratur og fortellinger om emnet. Bøker med ulike typer ”helter”, o.l.

I **skogen** er det mye fysisk lek som klatring, løping i ulendt terreng, regelleker, skiferdigheter, spikking, forskning og lek for alle barn. I skogen er leker og aktiviteter ikke preget av leke-materiell, farger og kjønns-messig tradisjonelle valg. Naturen gir like muligheter for alle barn til lek og fri utfoldelse. Det er like naturlig for alle barn å klatre i trær, hoppe i søledammer, spikke og samle meitemarker! Vi jobber for likestilling!

Bærekraftig fremtid

I Øverland barnehage ønsker vi å ta vare på barnas engasjement for naturen. Vi tar utgangspunkt i det helt nære og det barna er fasinert av og intressert i, som meitemarken, marihøna, edderkoppen, fugler og frosk. Å gi barna kunnskap om og gode natur og friluftsopplevelser gir barna naturglede og et ønske om å verne om det man er glad i. Det er helt ensensielt å ha engasjerte voksne som er gode rollemodeller for å videreføre holdninger og verdier. Vi skal så et frø av miljøbevissthet hos barna, men like viktig er det og få med foreldrene og hele personalgruppen! Personalet har laget sitt eget Bærekraftig tre med felles mål, verdier, ideer og tiltak. I september skal vi starte opp med "Grønn uke" hvor vi skal ha spesielt fokus på søppel og kildesortering og sette i gang med ulike miljøtiltak feks: naturvakter, sykle eller gå til og fra barnehagen, kutte ut engangsembalasje, bevissthet om innkjøp m.m.

Grønnsakhagen vår, matglede og matkultur

Gjennom vår grønnsakshage gir vi barna del i vår matkultur og matglede. Barna får delta i hele prossessen fra vi sår frøet i jorda til det spirer og blir en ferdig grønnsak. Barna får erfaringer med hvor maten kommer i fra og en begynnende forståelse for bærekraftig utvikling. Tenk at et bitte lite frø kan bli til en grønnsak vi kan spise!

Livsmestring og helse

Øverland barnehage jobber for en praksis som er helsefremmede og forebyggende. Vi er i gang med ulike prosjekter for at barns psykiske og fysiske helse skal bli i godt ivaretatt samt utjevne sosiale forskjeller i barnehagen. Vi er opptatt av at barna skal trives og oppleve livsglede, mestring og følelse av egenverd. Vi jobber for å forebygge mobbing i barnehagen og har laget en egen plan sammen med foreldrene i barnehagen.

De aller minste barna i barnehagen er helt avhengig av oss voksne som jobber i barnehagen for at de skal oppleve en god og trygg start. I to år fremover skal Øverland barnehage bli med i forskningsprosjektet "Trygg før 3" der forskere fra regionsentret for barn og unges psykiske helse, ansatte og kommunen jobber sammen for å fremme barns emosjonelle, sosiale og kognitive utvikling i de daglige samspillsituasjonene. Trygg før 3 har til hensikt å heve kvaliteten i småbarnsavdelingene og de nære relasjonene mellom voksne og barn. De som leder prosjektet er pedagoger, psykologer og forskere. Prosjektet er tildelt midler fra det forebyggende programmet "Bedre helse" i Norges Forskningsråd.

Som psykologisk førstehjelp for barn (4- 6 år) er vi i gang med å bruke verktøyskrinet: "Grønne tanker - glade barn. Her får barna bli kjent med tankebamsene Grønn og Rød. Metoden brukes for planlagt tematisering av tanker og følelser i samlingstunden med alle barna, og som en metode for refleksjon, forståelse, og bearbeidelse av hverdagshendelser. Barn som fra tidlig lærer å snakke vennlig til seg selv og blir vant til å snakke fritt om følelser og tanker er heldige, sier Solfrid Raknes psykolog spesialist fra UNI helse. Tankebamsene skal hjelpe barna til å lære å forholde seg konstruktivt til egne tanker, og for å støtte barnas evne til egenomsorg og empati for andre. Tanker som skaper vansker kalles røde tanker. Tanker som skaper glede, trivsel og trygghet kalles grønne tanker.

Alle barn har rett til beskyttelse mot vold og overgrep. For å forebygge mot vold og overgrep ønsker vi å gi barna kunnskap om rettigheter, kropp, seksualitet, overgrep og trygge voksne som de kan snakke med, som er i tråd med rammeplanen for barnehagen. Vi skal gjøre barna bevisst på egne og andres grenser, gi barna trygghet til å snakke om det de har opplevd, at de forsår at det er viktig å snakke med en voksen, at de vet hva de skal gjøre hvis det oppstår en situasjon de ikke er trygge på. Verktøy vi bruker i dette arbeidet er: Boka "Jeg er meg! Min meg: en bok om kropp, gode og vonde følelser, ulovlige hemmligheter og berøringer av Eli Rygg og Margrete Wiede Aasland, og "Kroppen min eier jeg" tegnefilmer om kropp, grenser og seksuelle overgrep som ligger på NRKsuper.

Arbeid mot mobbing i Øverland barnehage

Definisjon av mobbing: mobbing i barnehagen er når et barn systematisk over tid fornedres av en person eller en gruppe og maktforholdet mellom partene er skjevt. Maktmidlene som brukes kan være for eksempel: slag, spark, erting, utestengning eller ignorering.

Mål: Vi skal ivareta det enkelte barns rett til et fysisk og psykososialt miljø som fremmer helse, trivsel, vennskap, lek og læring.

Utføres av: Aktive og tydelige voksenpersoner i barnehagen hvor vi samarbeider med foreldrene om vårt felles ansvar for å forbygge mobbing.

Vi ønsker å forhindre mobbing og skape et trygt miljø for barna i vår barnehage med aktive og tydelige voksne som:

Sikrer at alle barn leker

Å få delta i lek er den viktigste aktiviteten for barna. Leken er barnas måte å være på. Barna i Øverland barnehage forteller i trivselssamtalene at det de liker best å gjøre er: «å leke, leke og leke». Vi skal ha et lekemiljø som gir barna tid, rom og mulighet til å være den beste utgaven av seg selv.

Sikrer at alle barn har venner

Vi skal jobbe med vennskap jevnlig i barnehagen. Alle skal ha en eller flere venner. Å oppleve seg som en unik og betydningsfull person som er en viktig del av gruppen. Vi voksne er barnas forbilder som skal vise rom for ulikheter og at det er flott å være den man er. Vi ønsker å gi barna gode verdier som toleranse, likeverd og respekt.

Jobber systematisk med sosial kompetanse og utvikler samspillsferdigheter hos alle barn som:

Selvhevdelse, empati og rolletaking, prososial atferd, selvkontroll, lek, glede og humor. Sosial kompetanse handler om å lykkes i å omgås andre.

Lære barna enkel konfliktløsning gjennom å være gode rollemodeller. Ikke være opptatt å fordele skyld, og å skape vinnere og tapere, men heller å finne en god løsning.

Sikrer at barn blir hørt

Vi har barnesamtaler om barns trivsel, lek og vennskap om hvordan de har det i barnehagen.

Setter inn tidlig tiltak

Vi skal sette inn tidlig tiltak i samarbeid med foreldrene for de barna som trenger ekstra støtte eller tilrettelegging, slik at de kan mestre det sosiale samspillet og være en positiv deltaker i leken. Voksne som går aktivt inn i leken der det oppdages uheldige maktmønstre for å inspirere til variasjon og nye impulser i forhold til leketemaet.

Sikrer et godt psykososialt miljø

Voksne som skaper et barnehagemiljø der barn og voksne møtes med varme, anerkjennelse og oppmunt-ring, der de opplever seg selv som respekterte og verdifulle. Et miljø med grunnleggende verdier som bygger oppom respekt, toleranse, likeverd, åpenhet og tillit. Voksne som aldri snakker negativt om enkeltbarn til andre barn eller voksne.

Sikrer et godt samarbeid av høy kvalitet

De voksnes holdninger til hvordan man skal være mot hverandre har også mye å si for barnas væremåte overfor hverandre. Å støtte oppom barns vennskap ved å ta med forskjellige venner hjem (ikke bare en «bestevenn») Å utvide barnas sosiale nettverk. Å lære å omgås andre som er ulik oss selv. Å vise respekt og toleranse for hverandre. I samarbeid med foreldrene snakker vi sammen om hvordan mobbing kan hindres og forebygges.

Overganger

Barnehage - barnehage

Overganger innad i barnehagen får barn og foreldre tid og rom til å bli kjent med sted, barn og personal
Øverland barnehage følger kommunenes rutiner for overganger mellom barnehager

Tidspunkt	Tiltak	Ansvar
Før skifte av barnehage	Gjennomføre avslutningssamtale. Innhente skriftlig tillatelse til å overføre informasjon fra foresatte	Styrer/pedagogisk leder
Før oppstart	Lese overføringsskjema	Pedagogisk leder
Før oppstart	Invitasjon til besøk i ny barnehage Tema: Bli kjent med barnehagens lokaler og personale	Styrer
Ved oppstart	Tilvenningsdager i barnehagen - egen plan	Styrer og personalet
Senest en måned etter oppstart	Begynnersamtale Tema: Bli kjent og informasjon om barnet	Styrer/pedagogisk leder

Barnehage - skole

Øverland barnehage følger kommunenes rutiner for overgang mellom barnehage – skole

Tidspunkt	Tiltak	Ansvar
September/oktober	Møte barnehage/skole Evaluerer av årets overgang. Orientering om årsplaner og mulige grenseobjekter.	Rektor/avdelingsleder
August/september/oktober	Foreldremøte i barnehagen Tema: Skolestart (Informasjon om hvordan bhg forbereder barna til skolestart)	Styrer
Før 1.november	Innmelding til skole	Rektor/avdelingsleder
Januar/februar	Internt møte i barnehagen Informasjonsrutiner om overganger	Styrer/pedagoger
Februar - april	Faglig samarbeidsmøte barnehage-skole	Rektor/avdelingsleder
Februar-juni	Besøk til skolen/SFO Skolen inviterer nærbarnehagene	Rektor/avdelingsleder
April/mai	Informasjonsmøte på barneskolen for foresatte	Rektor
Før 15. mai	Overføringssamtale i barnehagen Evaluerer barnehagetiden. Fyller ut overføringsskjema og "Her er jeg!"	Ped. leder
Før 15.mai	Overføring av informasjon fra bhg-skole	Styrer/Ped.leder
Mai/juni	Rektor besøker alle skolestartere i bhg	Rektor/avdelingsleder
Mai-juni	Miniskoledag	Rektor/avdelingsleder
Før 1.juni	Påmelding SFO	Rektor/avdelingsleder

Mer informasjon på følgende nettside:

<http://www.beste-praksis.no/baerumkommune>

Når barnet begynner i barnehagen - tilvenning

Å begynne i barnehagen kan være krevende for barn og foreldre. Barn reagerer forskjellig og tiden de trenger for å venne seg til i barnehagen kan variere. Spesielt de minste barna trenger tid på å knytte nære bånd og trygghet til andre barn og voksne. Erfaringene og kunnskapen vår tilsier en tilvenningsperiode etter barnets behov. Det kan for eksempel ta alt fra 3 dager til 14 dager og vi anbefaler kortere dager den første tiden.

Før oppstart i barnehagen får alle foreldre tilsendt et velkommen til hefte med praktisk og generell informasjon, samt en mer detaljert plan for tilvenning og informasjon hvem som er tilknytningsperson for barnet. I løpet av de første dagene barnet er i barnehagen vil foreldrene få tilbud om en begynnersamtale med pedagogisk leder på avdelingen/gruppen. I denne samtalen ønsker vi å få nødvendig informasjon om barnet fra foreldrene som kjenner barnet best.

Samarbeid mellom hjem og barnehage

Et godt og tillitsfullt samarbeid mellom hjem og barnehage er viktig for det enkelte barns trivsel, utvikling og læring. Samarbeidet skal alltid ha barnets beste som mål.

Vi gir foreldrene informasjon og reel medvirkning og legger til rette for å ha god dialog gjennom daglig kontakt, foreldresamtaler minst 2 i året, skriftlig informasjon, digitale verktøy, foreldremøter, arrangementer, foreldreråd og samarbeidsutvalget. Samarbeidsutvalget er et rådgivende og kontaktskapende organ mellom hjem og barnehage der foreldre og barnehagepersonalet er likt representert.

Dagsrytme

Ekorn og Hare

Tid	
07.30 –	Barnehagen åpner. Lek på avdelingen
08.00	Frokost
09.00–10.30	Utelek/skoggruppe/Temabasert arbeid inne onsdager
10.30 –11.00	Samlingsstund
11.00 –	Måltid
12.00–14.30	Soving, ute-/innelek
14.30	Frukt og grønnsaker i barnehagen
15.15–16.30	Utelek/innelek på barnehagens område
16.30	Barnehagen stenger – alle barn må være hentet innen 16.30

Rever, Gauper og Bjørner

Tid	Rev/Gauper/Bjørn
07.30 –	Barnehagen åpner. Lek på avdelingen
08.00	Frokost
09.00–11.00	Utelek/skoggruppe/Temabasert arbeid inne fredager
11.00–11.30	Samlingsstund ute eller inne
11.30–12.00	Måltid ute eller inne
12.00–14.30	Tur/utelek/temabasert arbeid/gjenkalling
14.30	Frukt og grønnsaker i barnehagen
15.15–1630	Utelek/innelek på barnehagens område
16.30	Barnehagen stenger–alle barn må være hentet innen 16.30

Informasjonsrutiner

Vi har ukeplaner som beskriver aktiviteter og temaer. Planene blir sendt ut på mail i forkant sammen med link til vår blogg: overlandbarnehage.blogspot.com. Periodeplaner blir lagt ut på hjemmesiden annen- hver måned. I tillegg henges informasjon opp på tavlen i garderoben.

Lokale tradisjoner og merkedager i barnehagen

Når	Hva	For hvem
August 16.	Planleggingsdag, barnehagen stengt	Personal
September 2.	Kildesorteringslekedag	Barn og personal
Uke 36	GRØNN UKE - MILJØTILTAK	Barn, foreldre og personal
10.	Foreldremøte	Foreldre og personal
Uke 38	Brannvernuke	Barn og personal
	Fotografering i barnehagen	Barn og personal
Uke 39.	Mat i barnehagen/tur	Barn og personal
26.	Suppedag på Sæteren gård 15.00-18.00	Familie og personal
Oktober		
10.	SU - møte kl.17-18.30	SU representanter
Uke 41.	Dugnadsuke	Barn og personal
November 4.	Planleggingsdag, barnehagen stengt	Personal
	Teaterbesøk	Barn og personal
Desember		
2.	Juletrehogst	Barn og personal
13.	Luciafeiring på Godthaab kl.10.30	De eldste Loftebarna og personal
13.	Luciafeiring på tunet kl. 15.00	Familie og personal
	Julegudstjeneste	Barn og personal
17.	Nissefest	Barn og persoanl
Januar 2.	Planleggingsdag, barnehagen stengt	Personal
Februar 6.-7.	Overnattingstur på Sæteren gård	Bjørnebarna og personal
11.	Foreldremøte	Foreldre og perosnal
14.	Ski/akekarneval	Barn og personal
Mars 13.	Planleggingsdag, barnehagen stengt	Personal
Uke 12.	Vi lager mat med barn i barnehagen/tur	Barn og personal
April 23-24	Orrhaneleik m/overnatting	Bjørnebarna og personal
Uke 18	Brannvernuke/oppstart på jordet	Barn og personal
Mai		
7.	Familiekaffe	Familie og personal
9.	Verdens aktivitetsdag	Bjørnebarn og personal
Uke 19.	Dugnadsuke	Barn og perosnal
22.	Planleggingsdag, barnehagen stengt	Personal
Juni 4.	Foreldremøte nye barn	Foreldre og personal
	Bondegårdstur	Barn født 2015 og personal
10.	Sommerfest på Gaupeplassen kl.15.00	Familie og personal
	Show på Kalvøya m/Eldar og Vanja	Bjørnebarna og personal

Planleggingsdager

Disse dagene er barnehagen stengt: Fredag 16. august 2019, Mandag 4. november 2019
Torsdag 2. januar 2020, Fredag 13. mars 2020 og Fredag 22. mai 2020

Utelivskalender 2019–2020

Fagområde	August
Nærmiljø og samfunn Kropp, bevegelse, mat og helse Natur, miljø og teknologi Antall, rom og form Nærmiljø og samfunn	Tema: Tilvenning av nye barn Trygghet i barnehagen Bærekraftig fremtid, Grønnsakshagen vår Praksis: Bli kjent og etablere tilhørighet i barnehagen Lek og turer i nærmiljøet Høste inn egen produserte, økologiske grønnsaker Barna skal bli kjent med ulike type grønnsaker, form, farge, sortere og klassifisere Lære om hvor matvekstene kommer i fra og hvordan de ser ut
Fagområde	September
Nærmiljø og samfunn Kropp, bevegelse, mat og helse Natur, miljø og teknologi Kunst, kultur og kreativitet	Tema: Vennskap, lek og gruppetilhørighet Bærekraftig fremtid Mat og helse Kildesortering Praksis: Bli kjent i sin gruppe, etablere trygghet og tilhørighet i gruppen. Lek og turer i nærmiljøet. NATURVAKTER GRØNN UKE! Måltider av egenproduserte grønnsaker. Lek med grønnsaker. Gjennbruk
Fagområde	Oktober
Kropp, bevegelse, mat og bevegelse Natur, miljø og teknologi Kunst, kultur og kreativitet	Tema: NATURVAKTER Forsøk og eksperimentell lek - IKT Grønnsakshagen vår Praksis: Lek og turer i nærmiljøet Forsøk og Eksperimentell lek - IKT Gjennbruk
Fagområde	November
Antall, rom og form Språk, tekst og kommunikasjon Etikk, religion og filosofi Kunst, kultur og kreativitet	Tema: Dramatisering/ rollelek/ suppeopera Mattelek i naturen NATURVAKTER Praksis: På jakt etter former, farger, mønster og tall. Klassifisering Forsøk og Eksperimentell lek Hva skjer med småkrypene om vinteren når det er kaldt? Teaterbesøk
Fagområde	Desember
Etikk, religion og filosofi Nærmiljø og samfunn Kunst, kultur og kreativitet	Tema: Julehøytiden Juletradisjoner Praksis: Julegudstjeneste Hogge juletreet vårt Luciafeiring på Godthaab og feiring ute på tunet Nissefest – på tur i skogen for å se etter nissen

Fagområde	Januar
	Tema: Vinter Forsøk og eksperimentell lek Dramatisering av eventyr og litteratur Mate fugler Praksis: Ski og aking Bygge og forme i snø Hvilke spor og sportegn av ulike dyrearter ser vi? Eksperimentell lek med vann, snø og is
Kropp, bevegelse, mat og helse Kunst, kultur og kreativitet Natur, miljø og teknologi Antall, rom og form	
Fagområde:	Februar
	Tema: Vinter Karneval Dramatisering av eventyr Verdensrommet – Bjørner Mate fugler Praksis: Ski og aking Skitur med overnatting på Sæteren for 5 åringene Hvilke fugler besøker oss på fuglebrette om vinteren? Ski og akekarneval Stjernehimmelen
Kropp, bevegelse, mat og helse Natur, miljø og teknologi Kunst, kultur og kreativitet Språk, tekst og kommunikasjon	
Fagområde	Mars
	Tema: Eventyr om Grønnsakene Mat og helse NATURVAKTER Praksis: Mattelek i naturen - Kildesortering Musikk, dans og bevegelse Sunn og god mat på tur
Antall, rom og form Kunst, kultur og kreativitet Kropp, bevegelse, mat og helse	
Fagområde	April
	Tema: Påske Grønnsaker og mattelek i naturen Praksis: På jakt etter vårtegn. Hva skjer med blomster og trær? Hvem bor ved, rundt og i blomstene? Formingsaktiviteter knyttet til nytt liv i påskebudskapet
Etikk, religion og filosofi Kunst, kultur og kreativitet	
Fagområde	Mai
	Tema: «Vår egen grønnsakshage» Norges nasjonaldag Planter, trær og dyr i nærområde Praksis: Utplanting av økologiske grønnsaker Orrhaneleik for Bjørnebarna Synge, samtale om Norges nasjonaldag
Kropp, bevegelse, mat og helse Natur, miljø og teknologi Språk, tekst og kommunikasjon	
Fagområde	Juni
	Tema: Livet i fjæra Dyra på gården «Vår egen grønnsakshage» Praksis: På jakt etter smådyr i fjæra Bondegårdstur for Revebarna født 2015. De eldste barna drar rundt på skolegårdsbesøk Sommeravslutning
Natur, miljø og teknologi Nærmiljø og samfunn Kunst, kultur og kreativitet	

Kompetanseplan og aktivitetsplan for Øverland barnehage AS

Personalets kompetanseutvikling knyttes til satsningsområdene fra Barnehagemelding 2019 – 2020

Barnehageåret 2019- 2020	Lekens betydning for barns utvikling	Barnehagen som første trinn i utdanningsløpet	Språkmiljø og språkstimulering i barnehagen	Barnehagen som helsefremmende og forebyggende arena
	Lek og vennskap Barns trivsel- voksnes ansvar. Forebygging av mobbing Egenledelse i lek Gjennom refleksjoner, diskusjoner, observasjoner, praksisfortellinger på ledermøte, assistentmøter, gruppemøter, planleggingsdager og personalmøter og	Likestilling og likeverd i praksis pedagogisk arbeid Bærekraftid fremtid. Å ta vare på miljø og natur gjennom å være naturvakter Kildesortering Kurs: Forskerfrøkonferanse Aktivitet utelivskurs Digital kompetanse Et læringsmiljø med utforskertrang og lekelyst hvor danning, omsorg, lek og læring står sentralt Gjennom refleksjoner, diskusjoner, observasjoner, praksisfortellinger på ledermøte, assistentmøter, gruppemøter, planleggingsdager	Kartlegge barnehagens språkmiljø Veiledning: Språksentret Språkgrupper Regelleker, eventyrposere/sangposere Sanger/sangleker Tverrfaglig samarbeid IKT/fotofortellinger/tekstskaping Gjennom refleksjoner, diskusjoner, observasjoner, praksisfortellinger på ledermøte, assistentmøter, gruppemøter, planleggingsdager og personalmøter	HMS rutiner: Brannvern Sikkerhet ute på barnehagens område og på tur Beredskapsplaner Risikovurderinger Handlingsplan mot mobbing Fysisk aktivitet og kostholdsplan Smittevern og hygiene Fysisk aktivitet og psykisk helse gjennom bruk av natur og nærområder Matglede, matkultur og sunne helsevaner- Grønnsakshagen Barns trivsel – voksnes ansvar. Forebyggende arbeid mot mobbing i barnehagen Kurs: Trygg før tre Førstehjelpskurs Barn med spesielle behov

Plan for systematisk dokumentasjon og vurdering av det pedagogiske arbeidet i Øverland barnehage A/S

Årshjul Barns medvirkning – Pedagogisk arbeid med barn 2019– 2020

August	September	Oktober	November	Desember	Daglig/ ukentlig/ månedlig
Tilvenning av nye barn og begynnersamtaler med foreldrene. Kartlegging av barns trivsel, lek og vennskap	Se på barns prosesser i omsorg, lek, læring og danning sammen med foreldrene Forebygging mot mobbing Observasjon av barns vennskap, lek og del-takelse. Barnesamtaler i gruppe	Se på barns prosesser i omsorg, lek, læring og danning sammen med foreldrene. Kartlegger språkmiljøet i BHG Observasjon av barns trivsel, lek og vennskap. Observasjon av likestilling og likeverd i bhg.	Barnesamtaler i gruppe dele erfaringer og synspunkter. Barneintervju / trivselssamtaler. Observasjon av barns trivsel, lek og vennskap. Observasjon av likestilling og likeverd i praktisk pedagogisk arbeid i bhg.	Juleforberedelser barnesamtaler i gruppe.	Barna er med på å forberede og gjenkalle de ulike aktivitetene. Praksisfortellinger. Barnas permer. Utstillinger. Bildereferat. Kontinuerlig vurdering av enkelt barns prosesser på avdelings-møtene.
Januar	Februar	Mars	April	Mai	Juni
Vurdering av barns prosesser i omsorg, lek, læring og danning. Hver avdeling/gruppe kartlegger språkmiljøet. Kartlegge/observere barns språk og generelle utvikling.	Observasjon av barns trivsel, lek og vennskap. Observasjon av likestilling og likeverd i praktisk pedagogisk arbeid i barnehagen. Barnesamtaler i gruppe dele erfaringer og synspunkter. overnattingstur/skileik på Sæteren (for de eldste barna).	Observasjon av barns trivsel, lek og vennskap. Observasjon av l likestilling og likeverd i praktisk pedagogisk arbeid i barnehagen. Barnesamtler i gruppe dele erfaringer og synspunkter.	Barneintervju/ trivselssamtaler. Samarbeid om barns overgang fra barnehage til skole til beste for barn. Avslutning / overnattingstur for de eldste barna i bhg.	Barnesamtaler i gruppe – dele erfaringer og synspunkter. Observasjon av likestilling og likeverd i praktisk pedagogisk arbeid i barnehagen. Observasjon av barns trivsel – lek og vennskap.	Vurdering av enkelt barns prosesser i omsorg, lek, læring og danning. Besøksdag på skolen. Sommerfest/avslutning for barn som slutter.

Plan for systematisk dokumentasjon og vurdering av det pedagogiske arbeidet i Øverland barnehage A/S

Årshjul Foreldrenes medvirkning – Foreldresamarbeid 2019 – 2020

August	September	Oktober	November	Desember	Foreldresamarbeid
Tilvenning av nye barn og samtaler med deres foreldre.	Foreldremøte Informasjon fra gruppene, satsningsområder og årsplanen. Hva, hvor, når og hvordan. Foreldresamtaler med alle foreldrene: Vi ser på barns prosesser i omsorg, lek, læring og danning sammen med foreldrene Suppefest på Sæteren gård	Fortsette med foreldresamtaler. Hvor vi ser på barns prosesser i omsorg, lek, læring og danning sammen med foreldrene SU – møte.		Luciafeiring ute på tunet i barnehagen.	Årsplan Årshjul Periodeplaner Tradisjoner og merke dager Bildereferat Utstillinger Ukeplaner Beskjedbok Daglig kontakt Foreldresamtaler Foreldremøter Samarbeids utvalget Arbeidsgrupper Arrangementer
Januar	Februar	Mars	April	Mai	Juni
Skriftlig halvårsvurdering. Tilbud om ekstra foreldresamtale for Bjørneforeldre. Foreldresamtaler - Hvor vi ser på barns prosesser i omsorg, lek, læring og danning sammen med foreldrene på Barne-stuen	Brukerundersøkelse hvert år i barnehagen. Fra Utdanningsdirektoratet Foreldresamtaler - Hvor vi ser på barns prosesser i omsorg, lek, læring og danning sammen med foreldrene til Gaupebarna.	SU – møte med foreldrevurderingen og planlegging av foreldremøte. Foreldremøte.	Foreldresamtaler overføring av informasjon til skolen for Bjørnebarna (de eldste).ww	Familiekaffe. Tilbud om foreldresamtaler Barne-stuen.	Skriftlig vurdering av barnehageåret med utgangspunkt i barn, foreldre og personal. SU – møte m/ godkjenning av ny årsplan. Besøk av nye barn / foreldre. Sommerfest.

Plan for systematisk dokumentasjon og vurdering av det pedagogiske arbeidet i Øverland barnehage A/S

Årshjul Personalets medvirkning – Opplæringsplan 2019 – 2020

August	September	Oktober	November	Desember	Møter/ info/ kurs
Personalmøte: -HMS rutiner ute, og på tur -Brannvern -Risiko øvelse på krisehendelser Planleggingsdag i Aktivit uteliv på Lek og aktiviteter knyttet til årets tema Bærekraftig fremtid Klimaklok Kurs	Arbeidssamtaler – trivselssamtaler for assistenter m/ nærmeste leder. Mål for egen utvikling. Prosjekt; - Trygg før 3 -Relasjoner/vennskap - Følelser - Digital kompetanse Bærekraftig fremtid Kildesortering	Arbeids-trivselssamtaler for ped.ledere m/ styrer Prosjekt; - Trygg før 3 - Følelser, relasjoner - Kroppen min eier jeg - Digital kompetanse Bærekraftig fremtid Personalmøte; Vernerunde. SU – møte.	Personalmøte Førstehjelp Julebord. Prosjekt; - Trygg før 3 - Følelser, relasjoner - Kroppen min eier jeg - Digital kompetanse Bærekraftig fremtid Kurs	Julemoro Prosjekt; - Trygg før 3 - Følelser/relasjoner - Kroppen min eier jeg - Digital kompetanse Bærekraftig fremtid	Assistentveiledning – Refleksjon over egen praksis: Barns vennskap/lek - kvalitet i relasjoner mellom voksne-barn, barn-barn+ likestilling/likeverd – hver uke. Ped.leder møter – Refleksjon over lederutfordringer Avdelings/gruppemøter Kurs og kompetanseheving. Fokus på lov og Ny rammeplan. Info posthille, e-post
Januar	Februar	Mars	April	Mai	Juni
Personalmøte; Halvårsevaluering SU – møte. Medarbeidersamtaler m/ styrer.	Medarbeiderundersøkelse. Forskerfrø konferanse	SU – møte med foreldrevurderingen og planlegging av foreldremøte. Kurs	Arbeidssamtaler – trivselssamtaler m/ styrer eller nærmeste leder. Felles personalmøte	Planleggingsdag vurdering av året og plan for neste år. Ryddede avdeling, planlegge tilvenning Ledermøte hel-dags/Fagdag.	SU – Møte m/ godkjenning av ny årsplan. Sommerfest.

Vennskap er noe man får, det kan ikke kjøpes, det er noe man fortjener, det kan ikke kreves.

Vennskap er noe man deler, det kan ikke eies, det er noe man gir, det kan ikke byttes.

Vennskap er en åpen hånd som bare gir, et lurt smil bare dere forstår, å kunne dele tid uten å måtte fylle den med ord.

Vennskap er noe man får!

Øverland barnehage AS

Gamle Ringerriksvei 125

1356 Bekkestua

Tlf: 67 12 18 57

Kontaktperson: Ingvild Sumstad Fossnes

Tlf: 93 83 96 87

[www. overlandbarnehage.no](http://www.overlandbarnehage.no)